

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 507/2020-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. novembra 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa družstva ŽIAREC, poľnohospodárske družstvo, Tvrdošín, IČO 00 191 175, zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Machajom, Radlinského 47, Dolný Kubín, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Námestovo sp. zn. 4 C 17/2014 z 8. novembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť družstva ŽIAREC, poľnohospodárske družstvo, o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. februára 2020 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa družstva ŽIAREC,

poľnohospodárske družstvo, Tvrdošín, IČO 00 191 175 (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 C 17/2014 z 8. novembra 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) a ktorou navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že proti sťažovateľovi ako jednému zo žalovanej strany sporu (žalovaný 1) bolo na okresnom súde vedené konanie, ktorým sa proti nemu [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca 1“) a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca 2“) domáhali určenia neplatnosti dvoch kúpnych zmlúv na nehnuteľnosť a neskôr (po zmene petitu žaloby) aj určenia vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti. Rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 C 17/2014 z 27. marca 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 Co 352/2017-1018 z 25. apríla 2018 bola žaloba žalobcov zamietnutá a zároveň bolo rozhodnuté o nároku žalovaných (teda i sťažovateľa) na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania proti žalobcom v plnom rozsahu. Rozsudok okresného súdu v spojení s rozhodnutím krajského súdu nadobudol právoplatnosť 1. júna 2018.

3. Nadväzne, okresný súd prvým výrokom uznesenia č. k. 4 C 17/2014-1086 z 25. júna 2019 vydaným vyšším súdnym úradníkom uložil žalobcom povinnosť nahradiť sťažovateľovi spoločne a nerozdielne trovy konania vo výške 1 392,06 €. Pri určovaní základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vyšší súdny úradník vychádzal z § 13 ods. 6 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb účinnej do 31. decembra 2004 a § 11 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie

právných služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), pretože podľa jeho názoru nie je možné určiť hodnotu veci, teda hodnotu určenia neplatnosti právneho úkonu.

4. Proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej namietal nesprávne vyčíslenie trov konania z dôvodu nesprávne určenej tarifnej hodnoty veci. Poukazoval na to, že predmetom konania bolo určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorej predmetom bol pozemok v hodnote 9 589,72 € (kúpna cena), z čoho vyvodil, že v danej veci bolo možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch, a preto bola na mieste aplikácia § 10 ods. 2 vyhlášky. Ďalej tvrdil, že okresný súd rozhodoval o štyroch petitoch (o určení, že kúpna zmluva uzavretá medzi žalovaným 1 a 2 je neplatná; o určení, že kúpna zmluva uzavretá medzi žalovaným 2 a 3 je neplatná; o určení, že žalobca 1 je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti, a o určení, že žalobca 2 je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti). Z toho vyvodzuje, že okresný súd mal pri výpočte trov konania aplikovať aj § 13 ods. 3 vyhlášky a k základnej sadzbe tarifnej odmeny pripočítať 1/3 z odmeny za ďalšie tri veci, o ktorých sa viedol spor.

5. Sudca okresného súdu napadnutým uznesením sťažnosť sťažovateľa prvým výrokom napadnutého uznesenia zamietol, považujúc postup vyššieho súdneho úradníka pri určení základu pre výpočet tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za správny. V dôvodoch rozhodnutia poukázal na súdnu prax v otázke (ne)ocenieľnosti predmetu konania, najmä na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 M Cdo 18/2018 z 30. novembra 2009, v ktorom bol vyslovený názor, že predmetom konania o určenie neplatnosti právnych úkonov je posúdenie, či preskúmaný právny úkon bol urobený v súlade s právnymi predpismi, čo predstavuje skutočnosť objektívne neocenieľnú peniazmi. Predmetom konania je totiž preskúmavanie zákonnosti právneho úkonu, a nie rozhodovanie o konkrétnom práve alebo povinnosti, ktoré z neho vyplývajú. Svoj názor podporil aj inými rozhodnutiami najvyššieho súdu, resp. ústavného súdu, z ktorých vyplývajú obdobné právne závery (z uznesení najvyššieho súdu napr. 2 M Cdo 8/2009, 3 M Cdo 9/2009, 5 M Cdo 9/2010; z uznesení ústavného súdu napr. III. ÚS 550/2016, I. ÚS 30/2011, II. ÚS 226/2012).

6. Proti rozhodnutiu sudcu okresného súdu nasmeroval sťažovateľ svoju ústavnú sťažnosť, opakujúc argumentáciu použitú v rámci sťažnosti smerujúcej proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka. Tvrdí, že právne posúdenie veci okresným súdom je svojvoľné, arbitrárne, nesprávne a neudržateľné. Zotrváva na názore, že predmet sporu je peniazmi oceneniteľný a v takom prípade sa za základ pre tarifnú hodnotu jedného právneho úkonu považuje čiastka zodpovedajúca hodnote pozemku, tak ako by to bolo v konaní o určenie vlastníckeho práva. Okresný súd sa však bez relevantného dôvodu odklonil od názoru ústavného súdu vysloveného v rozhodnutiach sp. zn. I. ÚS 119/2012, II. ÚS 583/2013 a I. ÚS 176/2017 a rovnakú otázku riešil odlišne, čím porušil práva sťažovateľa.

7. Na tomto základe sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil, že napadnutým uznesením okresného súdu boli porušené jeho v záhlaví označené práva, toto rozhodnutie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a priznal mu náhradu trov konania.

II.

Relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. V zmysle čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

11. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

14. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07), a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

15. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

16. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

16.1 Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, ktorý je zjavne neopodstatnený.

17. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

18. Predmetom konania pred ústavným súdom je posudzovanie ústavnosti rozhodnutia okresného súdu o výške trov konania. Obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom. Práva na súdnu ochranu a v jeho rámci náhrady trov súdneho konania sa možno domáhať len spôsobom a v medziach zákona, ktorý upravuje podmienky na jej priznanie (čl. 51 ods. 1 ústavy). V súvislosti s nastolenou problematikou ústavný súd stabilne judikuje, že iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by totiž mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (m. m. IV. ÚS 170/08, IV. ÚS 248/08, II. ÚS 64/09, IV. ÚS 182/09, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

19. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľa o tom, že okresný súd postupoval nesprávne pri vyčíslení výšky (právoplatne priznaného) nároku na náhradu trov konania, ktorý našiel svoje zhmotnenie v napadnutom uznesení, s ktorým sťažovateľ nesúhlasí a vidí v ňom porušenie svojich práv. Tvrdí, že okresný súd pri rozhodovaní o výške trov konania aplikoval nesprávnu právnu normu [§ 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky], hoci išlo o konanie, ktorého predmet bol oceníteľný peniazmi, a teda opodstatňoval použitie § 10 ods. 1 a 2 vyhlášky. Preto považuje právne závery okresného súdu sústredené do napadnutého uznesenia za svojvoľné, arbitrárne, nesprávne a neudržateľné.

20. Ústavný súd opakovane judikuje, že považuje rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania za integrálnu súčasť civilného súdneho procesu a je zásadne výsadou všeobecného súdu. Ústavný súd takéto rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnému súdu ústavnú sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (rovnaké závery porovnaj m. m. napr. aj v I. ÚS 40/2012, II. ÚS 364/2014, II. ÚS 64/09, III. ÚS 92/09, IV. ÚS 248/08, II. ÚS 495/2018).

21. K takému záveru však ústavný súd vo veci sťažovateľa nedospel.

22. Ústavný súd vo vzťahu k námietkam sťažovateľa považuje v prvom rade za potrebné ozrejmiť, že vyhláška rozlišuje, kedy je predmet právnej služby, o ktorom

prebieha civilný proces, ocenieľný (vyjadriteľný) v peniazoch (§ 10 ods. 2 vyhlášky) a kedy tomu tak nie je (§ 11 ods. 1 vyhlášky).

23. Rozhodovanie všeobecných súdov v otázke ocenieľnosti predmetu konania pre účely výpočtu trov právneho zastúpenia je pestré a ústavný súd si je vedomý toho, že všeobecné súdy podobné situácie posudzujú rozdielne. Za peniazmi ocenieľný predmet konania sú považované spory, v ktorých ide o určenie vlastníckeho práva k veci (II. ÚS 478/2014, I. ÚS 119/2012). Za peniazmi neocenieľný predmet konania sú napríklad považované spory o určenie neúčinnosti právneho úkonu (sp. zn. 3 M Cdo 9/2009 a 2 M Cdo 8/2009), o neplatnosti kúpnej zmluvy (sp. zn. 2 M Cdo 18/2008), o určenie neplatnosti dražby k nehnuteľnej veci – bytu (uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16 Co 373/2016 z 21. septembra 2017), určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok (sp. zn. 1 Obdo V 43/2011) či incidenčné konania (sp. zn. 1 M Obdo V 17/2006, 4 Obo 262/2007, 2 Obo 98/2009, 5 Obo 48/2014, porovnaj tiež sp. zn. III. ÚS 534/2011).

24. Na druhej strane však najvyšší súd a aj ústavný súd uviedli právny názor, podľa ktorého konania o určenie neplatnosti právneho úkonu nemožno automaticky považovať za predmet neocenieľný peniazmi; otázku ocenieľnosti predmetu v týchto konaniach je potrebné skúmať v každom jednotlivom prípade (porovnaj uznesenie sp. zn. 5 M Cdo 9/2010 z 29. novembra 2010).

24.1 Ústavný súd v náleze sp. zn. I. ÚS 176/2017 z 31. mája 2017 uviedol, že *„predmetom daného konania (neplatnosť prevodnej zmluvy) bola vec nehnuteľná, ktorá je peniazmi ocenieľná“*, pričom zohľadnil, že výsledkom vyslovenia neplatnosti tohto právneho úkonu je vyznačenie právneho stavu v katastri nehnuteľností pred týmto právnym úkonom, *„preto tento druh žaloby je svojím spôsobom žalobou o určenie vlastníckeho práva, ktorého predmet je vždy ocenieľný peniazmi“*. Rovnako tak ústavný súd v uznesení sp. zn. III. ÚS 252/2018 z 20. júna 2018 považoval za ústavne akceptovateľný právny názor Okresného súdu Žilina, ktorý konanie o návrhu na zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu a užívania parcely považoval za peniazmi ocenieľný predmet, pričom pri určení ceny vecného bremena vychádzal zo znaleckého posudku.

24.2 Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 3 M Cdo 9/2009 v rámci uvažovania o oceníteľnosti predmetu konania uviedol, že návrhom na určenie neúčinnosti právneho úkonu „*sa má (a môže) iba odstrániť existujúca právna neistota v otázke týkajúcej sa jednej stránky právneho úkonu (v otázke jeho účinnosti alebo neúčinnosti)... návrhom... sa teda nemá (a ani nemôže) priamo priznať právo, hodnota ktorého je vyjadriteľná v peniazoch*“. Obdobne v uznesení sp. zn. 2 M Cdo 8/2009 považoval za relevantné, že pri určovacích žalobách je predmetom konania „*preskúmavanie zákonnosti právneho úkonu a nie rozhodovanie o konkrétnom práve alebo povinnosti, ktoré z neho vyplývajú*“.

25. Z dosiaľ uvedenej pestrej judikatúry všeobecných súdov v otázke oceníteľnosti predmetu konania na účely určenia tarifnej hodnoty veci je zrejmé, že vždy je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností každej jednotlivéj veci. Pritom je potrebné sa vysporiadať predovšetkým so skutočným obsahom predmetu konania, t. j. s tým, aké a či bude mať meritórne rozhodnutie súdu v tomto konaní účinky, resp. vplyv na zmenu hmotnoprávneho postavenia účastníkov tohto konania (II. ÚS 226/2012). Ústavný súd už v tomto kontexte uviedol, že pri aplikácii § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky má rozhodujúci význam najmä v ňom uvedené slovné spojenie „*ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch*“. Vyjadriť hodnotu predovšetkým znamená vysporiadať sa so skutočným obsahom predmetu konania, t. j. s tým, aké účinky má pre účastníkov (resp. strany sporu) meritórne rozhodnutie súdu v tomto konaní (II. ÚS 492/2013, I. ÚS 92/2020, I. ÚS 111/2020).

26. V uvedenom smere považoval ústavný súd za relevantné úvahy krajského súdu v merite veci, ktorý, stotožňujúc sa so závermi okresného súdu v rámci zdôvodnenia svojho rozhodnutia, uviedol, že žalobcovia na požadovanom určení nemali naliehavý právny záujem (aj keby bola ich určovacia žaloba podľa ustanovení Občianskeho zákonníka prípustná), pretože v prípade vyhovenia ich žalobe by nenastalo *restitutio in integrum*, t. j. nedošlo by k zápisu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v prospech žalobcov. Ak by boli žalobcovia v spore úspešní, nastal by stav pred uzavretím sporných kúpnych zmlúv a došlo by k navráteniu vlastníckeho práva v prospech sťažovateľa, čím by sa stav právnej neistoty žalobcov žiadnym spôsobom neodstránil. Vo vzťahu k zamietnutiu nároku

žalobcu 1, ktorým sa domáhal určenia výlučného vlastníctva k predmetu sporu, bolo pre všeobecné súdy podstatné, že išlo o výrok, ktorý by nebolo možné zapísať do katastra nehnuteľností. Spoločenstvo totiž nemôže nadobudnúť vlastnícke právo rozhodnutím súdu, tak ako to v petite žaloby formuloval žalobca 1. Z obdobných dôvodov všeobecné súdy zamietli i nárok žalobcu 2, ktorým sa domáhal určenia, že je podielovým spoluvlastníkom spornej nehnuteľnosti (bližšie pozri body 33 a 34 rozsudku okresného súdu a body 15 a 17 rozsudku krajského súdu).

27. Pre porovnanie, predmetom konania v jednom zo sťažovateľom spomínaných nálezov (sp. zn. I. ÚS 176/2017 z 31. mája 2017) bolo určenie neplatnosti zmluvy o prevode nehnuteľnosti, keď by v prípade úspechu žalobcu došlo k obnoveniu stavu pred právnym úkonom (vyznačenie právneho vzťahu v katastri nehnuteľností, pozn.) a žalobca by mal určené vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti. Išlo teda o žalobu na určenie vlastníckeho práva, ktorej predmet je vždy oceneniteľný peniazmi a opodstatňuje aplikáciu § 10 ods. 1 a 2 vyhlášky.

28. Z úvah okresného súdu a krajského súdu uvedených v bode 26 vyplýva, že o taký prípad vo veci sťažovateľa nešlo. Vzhľadom na obsah žaloby nemohla byť výsledkom predmetného konania zmena vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti, a to ani v prípade, ak by konajúce súdy identifikovali naliehavý právny záujem na požadovanom určení a prípadne by vyhovelí žalobe. Uvedené úvahy konajúcich súdov týkajúce sa veci samej, teda aj predmetu konania, potvrdzujú ústavnú akceptovateľnosť právnych záverov okresného súdu v napadnutom uznesení o neoceneniteľnosti predmetu konania. Z hľadiska účinkov meritórneho rozhodnutia na strany sporu by sa právne postavenie žalobcov nezmenilo, či už by všeobecné súdy rozhodli kladne alebo záporne. Ak by žalobcovia boli v spore úspešní, nebolo by im priamo priznané právo (vlastnícke právo k nehnuteľnosti), hodnota ktorého je vyjadriteľná v peniazoch; nezískali by majetkovú hodnotu vyjadrenú v kúpnej cene predmetnej nehnuteľnosti, o ktorej sa viedol spor.

29. Po preskúmaní napadnutého uznesenia okresného súdu dospel ústavný súd k záveru, že právne závery týkajúce sa (ne)oceneniteľnosti predmetu konania v ňom uvedené

možno vnímať ako jedno z možných a ústavne akceptovateľných riešení uvedenej procesnej situácie v konaní pred všeobecným súdom o náhrade trov konania. Odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu je dostatočným podkladom pre výrok, ktorým okresný súd určil výšku náhrady trov konania, ktorú sú žalobcovia povinní zaplatiť sťažovateľovi. Ústavný súd rešpektuje, že je primárnou úlohou všeobecného súdu vykladať zákony a ďalšie právne predpisy, pričom právny názor okresného súdu a jeho závery možno v posudzovanej veci považovať za zrozumiteľné a vnútorne vyvážené, a preto z ústavného hľadiska za udržateľné. Je tiež potrebné poukázať na judikatúru ústavného súdu, v ktorej opakovane pripomína, že mu neprislúcha zjednocovať *in abstracto* judikatúru všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05, II. ÚS 752/2016, II. ÚS 861/2016, III. ÚS 205/2017).

30. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s aplikáciou a interpretáciou relevantných právnych noriem okresným súdom nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, II. ÚS 75/08) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strán sporu vrátane ich dôvodov a námietok.

31. Sťažovateľ ďalej namietal, že všeobecné súdy sa nevysporiadali s predmetom sporu, ktorými boli viaceré veci a odôvodňovali použitie § 13 ods. 3 vyhlášky. Vyšší súdny úradník sa aplikáciou tohto ustanovenia zaoberal (hoci v časti zdôvodňovania priznanej náhrady trov konania ostatným žalovaným, pozn.), pričom vyjadril názor, že v danom prípade nie je namieste, pretože v predmetom spore nedošlo k spojeniu viacerých vecí (bod 18 uznesenia vydaného vyšším súdnym úradníka). Ústavný súd nevyklučuje, že okresný súd mohol uplatniť iný prístup k interpretácii relevantného ustanovenia vyhlášky, avšak v okolnostiach danej veci nemožno striktne uzavrieť, že by takýto postup vyústil do protiústavnosti, resp. nespravodlivosti napadnutého uznesenia, keďže ide čiastkové konanie o trovách, ktoré je v podstate druhotným aspektom konania a v rámci ktorého bola sťažovateľovi v konečnom dôsledku náhrada trov konania priznaná.

32. Pretože v danom prípade okresný súd pri svojom rozhodovaní nevybočil z existujúceho rámca platných a účinných právnych predpisov a svoje závery primeraným spôsobom odôvodnil, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľom uplatnená námietka o svojvoľnosti a arbitrárnosti napadnutého uznesenia nemá opodstatnenie, a preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

33. Dôsledkom napadnutého uznesenia okresného súdu (zo subjektívneho hľadiska) je stav, keď sťažovateľovi je priznané právo na náhradu trov konania v nižšej výške, než mu podľa jeho názoru patrilo. Vzhľadom na ústavnú udržateľnosť právnych záverov okresného súdu nemožno z objektívneho hľadiska uvedený právny stav považovať za porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, resp. jeho práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Keďže je evidentné, že vyslovenie porušenia vlastníckych práv sťažovateľa bolo v okolnostiach danej veci podmienené zistením porušenia práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý proces, k čomu nedošlo, ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

34. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. novembra 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu